

Kotoutumislain mukaiset korvaukset ja niiden maksatus, kunnat ja hyvinvointialueet

Hakemus päätöksestä kotoutumisen
edistämisestä annetun lain mukaisiin
korvauksiin

Soveltamisohje – Kasvun ja oppimisen
palvelut – Jyväskylän kaupunki

Milloin kasvun ja oppimisen palveluissa voidaan hakea sopimusta erityiskustannusten korvaamiseksi?

Koulunkäyntiin tai varhaiskasvatukseen liittyvät kustannukset (esim. avustaja) voidaan pääsääntöisesti korvata vain, jos ne aiheutuvat sairaudesta / vammasta, joka pystytään yksilöimään.

Kustannusten pitää pääsääntöisesti koskea tiettyä, yksilöityä sairautta, vammaa tai muuta erityistä tilannetta, josta on syntynyt / odotettavissa huomattavia kustannuksia. Hakemuksessa voidaan myös esittää yhteen liittyvien sairauksien kokonaisuus (yhteen liittyvyys perusteltava).

Tavanomaiset sosiaali- ja terveydenhuollon toimenpiteet eivät kuulu erityiskustannuskorvausten piiriin, esim. ehkäisevä lastensuojelutyö

Perustepohja

Päätöksen haun peruste*

- (64 §) Vastaanottoon varautumisen kustannusten korvaaminen ?
- (65 § 2.mom) Varhaiskasvatuslain 15 §:n tai perusopetuslain 17 §:n mukaisten erityisen tuen kustannusten korvaaminen ?
- (68 §) Ihmiskaupan uhrille annetuista palveluista ja tukitoimista aiheutuvien kustannusten korvaaminen
- (69 §) Alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleen lapsen tai nuoren asumisen tai tuen järjestämisen kustannusten korvaaminen (vuoteen asti)

(65 § 2.mom) Varhaiskasvatuslain 15 §:n tai perusopetuslain 17 §:n mukaisten erityisen tuen kustannusten korvaaminen

Esimerkiksi sairauden tai vamman perusteella.

KORVAUKSET →

- Kotolakiin muutokset saadaan 1.1.2026 alkaen kirjattua.
- Perusopetuslain (1090/2024) muutoksella kumottiin perusopetuslain 17 §, johon on kotolaissa viitattu ja jonka perusteella on korvattu kunnalle erityisen tuen tarjoamisesta koituneita kustannuksia.
- Uudenmaan ELY-keskus (1.1.2026 alkaen) ja Keksi-suomen ELY-Keskus 31.12.2025 saakka voivat tehdä myönteisiä päätöksiä perusopetuslain siirtymäajan puitteissa 31.8.2026 asti (hakemuksen liitteenä erityisen tuen päätös).
- Tuon päivämäärän jälkeen myönteisen erityiskustannus päätöksen saamisen edellytyksenä on, että kunta on tehnyt perusopetuslain 20 f§:n mukaisen kirjallisen päätöksen oppilaskohtaisen tuen tarjoamisesta.
- [Soveltamisohje](#)

Milloin kasvun ja oppimisen palveluissa voidaan hakea sopimusta erityiskustannusten korvaamiseksi?

- Koulunkäyntiin tai varhaiskasvatukseen liittyvät kustannukset (esim. avustaja) voidaan pääsääntöisesti korvata vain, jos ne aiheutuvat sairaudesta / vammasta, joka pystytään yksilöimään.

31.12.2025 saakka kustannusten pitää pääsääntöisesti koskea tiettyä, yksilöityä sairautta, vammaa tai muuta erityistä tilannetta, josta on syntynyt / odotettavissa huomattavia kustannuksia. Hakemuksessa voidaan myös esittää yhteen liittyvien sairauksien kokonaisuus (yhteen liittyvyys perusteltava).

Tavanomaiset sosiaali- ja terveydenhuollon toimenpiteet eivät kuulu erityiskustannuskorvausten piiriin, esim. ehkäisevä lastensuojelutyö

Sopimuksen hakukriteerit 1.1.2026 alkaen

- Varhaiskasvatukseen tai perusopetukseen osallistuvalla lapsella tai oppilaalla on:

1) Kotikunta Jyväskylässä, mutta ei saa olla Suomen kansalaisuutta

2) Pakolaisstatus, kotikuntaoikeuden saanut turvapaikanhakija tai kotikuntaoikeuden saanut tilapäistä suojelua saanut ukrainalainen

3) Ollut Suomessa alle 10 vuotta

4) Oppilas kuuluu oppilaskohtaisen/lapsikohtaisen tuen piiriin.
Lääkärindiagnoosia ei tarvita enää 1.1.2026 jälkeen.

5) Jos oppilas on sijoitettu toisen kunnan toimesta Jyväskylään, tulee lapsen/oppilaan kotikunnan hakea alueensa ELY-keskuksesta sopimusta erityiskustannusten korvaamiseksi (lisätä avustajakulut olemassa olevaan sopimukseen)

Esimerkki vanhan sopimuksen jatkamisesta...

• Täydennyspyyntö

ELY-keskus on vastaanottanut hakemuksesi kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisten kustannusten korvaamisesta.

Toimita hakemuksen käsittelyä varten seuraavat lisäselvitykset ja täydennykset.

- Aiemmassa hakemuksessa ei ole ollut lääkärin diagnoosia vaan koulupsykologin lausunto, pyydetään lisäämään hakemukselle tämä.
- Lisäksi jos oppilaskohtaisen tuen päätös on tehty ja liitetään tähän hakemukseen, voidaan tehdä päätös haetulle ajalle, muutoin päätös tehdään 31.8.2026 asti.

Toimita pyydetyt täydennykset mahdollisimman pian, viimeistään 9.1.2026.

ELY-keskus on keskeyttänyt hakemuksen käsittelyn täydentämisen ajaksi. Huomaathan, että määräajan noudattamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

Sovelletut oikeusohjeet

- Hallintolaki 434/2003

Mihin erityiskustannusten korvausta voidaan käyttää?

- Oppilaan henkilökohtainen avustaja/erityisavustaja
- Tarvittavat apuvälineet (esim. huononäköiselle oppilaalle suurennuslasi, suurentava tekstityslaite)
- Valterikoulu Onervan tai Sateenkaaren erityiskoulun konsultaation/ tukijaksojen ostaminen
- Jälkkäri/Verttimaksuihin
- Koulukuljetusmaksuihin
- Hyvinvointialue hakee omaa sopimusta, jos on tarve ostaa puheterapiaa tai muita terapiapalveluita. Nämä sisältyivät 31.12.2022 saakka perusopetuksen sopimukseen.

Kuinka sopimuksen hakuprosessi toteutetaan

- Koululla tai päiväkodissa kootaan oppilaan/lapsen asiakirjat (Oppilaskotaisen tuen päätös)
- Tarvittavat asiakirjat toimitetaan salattuna sähköpostina tai paperisesti Pia.barund@edu.jyvaskyla.fi
- Pia Bärlund täyttää hakemuksen aluehallinnon sähköisessä asianhallintajärjestelmässä [Aluehallinnon asiointipalvelu](#)
- Uudenmaan ELY-keskus käsittelee keskitetysti kaikki hakemukset
- Kun päätös sopimuksesta saadaan, ilmoittaa Pia Bärlund siitä päiväkotia tai koulua
  - Tämän jälkeen rehtori tekee täyttölupapyynnön ja käynnistää rekrytoinnin.

Koulunkäynnin ohjaajan erityisavustajan työsopimus

- Kun erityiskustannuksista saadaan sopimus, ilmoittaa Pia Bärlund asiasta koululle tai päiväkodille ja Sami Talvensolalle.
- Esihenkilö tekee täyttöluvan, jonka perusteeksi laitetaan sopimuksen numero
- Työntekijän työmääräksi tulee oppilaan työaika+ 5h/viikko materiaalien valmistamiseen tai muuhun avustamiseen (esim. saattaminen terapiaan koulupäivän jälkeen). Jos lapsi osallistuu jälkkäriin, niin työaika voi olla 100%.

- Työsopimukseen merkitään määräaikaisuuden perusteeksi KESELY/XXX.XX.XX/XXX (sopimuksen tunnus) sekä työaika on työsuhteen alussa XX tuntia. Työaika on sidoksissa oppilaan työaikaan ja tarvitsemaan tukeen. Työaika voi myös vähentyä vastaavasti oppilaan työajan vähentyessä.
  - Sopimus erityiskustannusten korvaamiseksi päättyy, kun oppilas saa Suomen kansalaisuuden tai muuttaa toiselle paikkakunnalle tai 10 vuotta maassaoloaikaa tulee täyteen. Tämä on peruste myös työsuhteen päättymiselle, joka on kerrottava työntekijälle.
  - Vanhemmista sopimuksista löytyy KESELY-numero, mutta 1.8.2023 jälkeen saapuneista puuttuu diaarinumero. Määräaikaisuuden perusteeksi voidaan kirjata sopimuksen voimassaoloaika.
- Kustannuspaikka varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sopimuksille on KP100042027 Monikulttuurinen opetus

- Oppilaalle palkattu henkilökohtainen avustaja on palkattu vain oppilaan/lapsen henkilökohtaista avustamista varten.
- Työaika ei voida kohdentaa toisen oppilaan ohjaamiseen esim. siirtää ohjaaja tunniksi tarvittaessa toisen oppilaan tueksi
- Työaika voi alkaa myös oppilaan kotisoitteesta ja päättyä sinne, jos on tarve alussa saattaa kouluun. Ohjaaja voi kulkea oppilaa matkassa myös koulupäivän jälkeen terapiaan.
- Primukseen merkitään "ohjaustyön lisätiedot"-kenttään Ely-sopimuksen numero tai uusimmista sopimuksista vain sopimuksen voimassaolojakso, koska niissä ei ole diaarinumeroa.
- Rehtori tarkastaa työsopimusta tehdessä, että henkilökohtaisella ohjaajalla on SAP-puussa sopimuksessa oikea kustannuspaikka KP 100042027 ,ja pyytää HR:ää tarkistamaan sen myös taustoista.
- Ohjaajalle voidaan palkata sairauspoissaolon ajaksi sijainen. Laittakaa nimet muistiin, koska sijaisten palkkakulut voidaan anoa myös takautuvasti.

Kuinka erityiskustannukset haetaan takaisin kasvun ja oppimisen palveluihin?

- Koulusihteerit ja päiväkodinjohtajat ilmoittavat mm. apuväline- ja materiaalikustannukset 2 kertaa vuodessa Pia Bärlundille (15.1. ja 15.8.)
- Palkkakustannukset saadaan suoraan KP100042027
- Kuljetuskustannukset saadaan toni.tamminiemi@jyvaskyla.fi/matti.kokkila@jyvaskyla.fi
- Sijoitettujen lasten osalta muut kunnat sekä Valterikoulu Onerva laskuttavat Jyväskylää ohjaajakustannuksista
- Kustannukset on haettava KEHA-keskuksesta viimeistään 2 vuoden kuluessa niiden syntymisestä. Kaikki kulut osoitetaan ensin Jyväskylän kaupungille (KP100042027), joka hakee kulut takautuvasti takaisin.
- Palvelupäällikkö kokoaa erityiskustannukset ja hakee keskitetysti kaikki [Maahanmuuton korvaukset - ELY-keskus - Suomi.fi](#)

SANASTOA

- Kotikunta= henkilö on kirjoilla esim. Jyväskylässä. Kotikunnan voi tarkistaa DVD:sta. Mm. Palvelunohjausyksikössä on tunnukset järjestelmään. Huoltaja pääsee myös omilla pankkitunnuksilla kirjautumaan järjestelmään ja näyttämään koululla kotikunnan ja uskonnollisen yhdyskunnan DVD:sta.
- Kuntapaikka= henkilö on saanut kunnasta nk. kuntapaikan. Esim. kiintiöpakolainen on kuntapaikalla tai pieni osa ukrainalaisista tilapäistä suojelua saavista. Kuntapaikalla olevalle henkilölle annetaan palveluita Jyväskylän international Housesta ja Keski-Suomen hyvinvointialueen Kotoutumista tukevista sosiaalipalveluista.
- Jos ei ole kuntapaikalla, niin kotikunnan saaneen ulkomaalaisen on hoidettava itse arjen asiansa kuin kenen tahansa muunkin.
- Jos henkilöllä ei ole vielä kotikuntaa, on hän täällä esim. turistiviisumilla tai vastaanottokeskuksen asiakas. Palvelupolun aloittamisen yhteydessä kannattaa selvittää oppilaan status.

